

ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ

A. Tum Cepheus Andromedam ad scopulum adligat; belua ad Andromedam se movet. Repente Perseus calceis pennatis advolat; puellam videt et stupet forma puellae. Perseus hasta beluam delet et Andromedam liberat.

B. Existimavit ad se venire hominem ingentis magnitudinis et facie squalida, similem effigiei mortui. Quem simul aspexit Cassius, timorem concepit nomenque eius audire cupivit. Respondit ille se esse Orcum. Tum terror Cassium concussit et e somno eum excitavit. Cassius servos inclamavit et de homine eos interrogavit. Illi neminem viderant.

Γ. Paulo post rumore caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit. Hinc ad commilitones suos eum adduxit. Ab his in castra delatus est tristis et trepidus, dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur. Postero die Claudius imperator factus est.

Δ. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit.

E. Accius, qui multo minor natu erat, tragoediam suam, cui "Atreus" nomen est, ei desideranti legit. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia, quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. "Ita est" inquit Accius "ut dicis; neque id me sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam.

ΣΤ. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. Diu operam frustra impendebat; quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat "Oleum et operam perdi". Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audita salutatione Caesar dixit: "Domi satis salutationum talium audio". Tum venit corvo in mentem verborum domini sui.

Z. Manius Curius Dentatus maxima frugalitate utebatur, quo facilius divitias contemnere posset. Die quodam Samnitium legati ad eum venerunt. Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo cenantem eis spectandum praebuit. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt.

H. si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent. Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem

tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateatur.

Θ. Curat et providet ne, intercepta epistula, nostra consilia ab hostibus cognoscantur. Quam ob rem epistulam conscriptam Graecis litteris mittit. Legatum monet ut, si adire non possit, epistulam ad amentum tragulae adliget et intra castra abiciat. In litteris scribit se cum legionibus celeriter adfore. Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret. Haec casu ad turrim adhaesit et tertio post die a quodam milite conspicitur et ad Ciceronem defertur. Ille epistulam perlegit militesque adhortatur ut salutem sperent.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα Β, Ε, Ζ, Θ.

μονάδες 40

B.1. Να γράψετε την πτώση που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και να δηλωθεί το γένος τους:

somno: αιτιατική πληθυντικού

caedis: γενική πληθυντικού

foribus: κλητική ενικού

exilio: κλητική πληθυντικού

avis: αφαιρετική ενικού

scamno: ονομαστική ενικού

castra: αιτιατική ενικού (να δηλωθεί η διαφορά στη σημασία)

litteris: γενική ενικού (να δηλωθεί η διαφορά στη σημασία)

casu: δοτική ενικού

turrim: γενική πληθυντικού

μονάδες 5

B.2. Να γράψετε τις πτώσεις που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

ingentis magnitudinis: γενική πληθυντικού

aequo iure: αιτιατική ενικού

aurum omne: ονομαστική πληθυντικού

parem salutationem: αφαιρετική ενικού

ligneo catillo: αιτιατική πληθυντικού

μονάδες 2,5

B.3. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

quem: την αντίστοιχη πτώση στον πληθυντικό στο ουδέτερο γένος

neminem: αιτιατική πληθυντικού ουδέτερου

suos: δοτική πληθυντικού β' προσώπου για πολλούς κτήτορες

aequo: γενική ενικού αρσενικού στο συγκριτικό βαθμό

minor: δοτική ενικού θηλυκού στο θετικό βαθμό

meliora: ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό

quendam: αιτιατική ενικού ουδέτερου

talium: αφαιρετική ενικού αρσενικού γένους

regie: τον υπερθετικό βαθμό

haec: δοτική ενικού ουδέτερου γένους

μονάδες 5

B.4. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

stupet: β' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού στην ίδια φωνή
cupivit: β' ενικό οριστικής παρακειμένου στην ίδια φωνή
concussit: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
adgnovit: α' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα στην άλλη φωνή
delatus est: β' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα στην άλλη φωνή
divisam: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή
abeuntes: κλητική ενικού ουδετέρου γένους της μετοχής ενεστώτα
intermptis: α' ενικό υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
scribam: ίδιο τύπο στον παρακείμενο
attulit: γ' ενικό υποτακτικής παρατατικού ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας
utebatur: απαρέμφατα όλων των χρόνων
assidentem: α' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
pervenerit: ίδιο τύπο στον ενεστώτα

μονάδες 6,5

Γ.1. Να γίνει συντακτική αναγνώριση των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου: calceis, mortui, se, quasi morituum, pro quo, ei, me, pecuniae, corvo, cenantem, quo, in litteris, casu.

μονάδες 6,5

Γ.2. α) Ille epistulam perlegit militesque adhortatur ut salutem sperent: να μετατρέψετε τη δευτερεύουσα πρόταση σε αποφατική και στη συνέχεια να δηλώσετε απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

μονάδες 3

β) quo facilius divitias contemnere posset: να ξαναγράψετε τη δευτερεύουσα πρόταση αφαιρώντας το facilius και κάνοντας όποια αλλαγή θεωρείται απαραίτητη.

μονάδες 2

γ) Perseus hasta beluam delet et Andromedam liberat: να μετατρέψετε το χρόνο του ρήματος της πρώτης κύριας πρότασης σε παρακείμενο και στη συνέχεια να μετατρέψετε τη δεύτερη κύρια της περιόδου σε δευτερεύουσα συμπερασματική η οποία να δηλώνει πράξη ολοκληρωμένη στο παρελθόν κατά την άποψη του ομιλητή.

μονάδες 2

δ) Quem simul aspexit Cassius timorem concepit: να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές ανάμεσα στην κύρια και στη δευτερεύουσα πρόταση ώστε να προκύψει δευτερεύουσα χρονική εισαγόμενη με τον cum τον αντίστροφο. Στη συνέχεια να μετατραπεί η δευτερεύουσα πρόταση σε χρονική εισαγόμενη με τον ιστορικό-διηγηματικό σύνδεσμο cum χωρίς να αλλάξει η χρονική σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια.

μονάδες 3,5

Γ.3.α) Respondit ille se esse Orcum: να δηλωθεί η αυτοπάθεια στο β' ενικό πρόσωπο.

μονάδες 2

β) domi: να δηλωθεί η ίδια επιρρηματική σχέση με τις λέξεις Neapolis, Alpes.

μονάδες 2

γ) natu: να δηλωθεί η ίδια επιρρηματική σχέση με τους κατάλληλους τύπους του γερονδίου.

μονάδες 2

δ) intercepta epistula: να αναλυθεί η μετοχή σε ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση.

μονάδες 3

ε) Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia, quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora: να ερμηνεύσετε τη μορφή της σύγκρισης και να επισημάνετε τον τρόπο με τον οποίο αποδίδεται αυτή η μορφή στη μετάφραση. Στη συνέχεια να ενισχύσετε τους συγκριτικούς βαθμούς με όλους τους δυνατούς τρόπους και να επισημάνετε τη διαφορά στη μετάφραση.

μονάδες 4

στ) Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt: να μετατρέψετε την πρώτη κύρια πρόταση σε δευτερεύουσα χρονική εισαγόμενη με τον σύνδεσμο simul και να αναδιατυπώσετε την περίοδο με νέα μορφή. Στη συνέχεια να μετατρέψετε τη νέα μορφή της δευτερεύουσας σε μετοχικό σύνολο.

μονάδες 4

Γ.4. α) Να αναγνωριστούν πλήρως οι παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις:

dum obvia turba quasi moriturum eum miseratur
si iste in Manliana castra pervenerit

μονάδες 4

β) Στις παρακάτω φράσεις να δοθούν οι ισοδύναμες μορφές:
ligeno catillo, quam ob rem, tertio post die.

μονάδες 3